

FunkiS

bulletinen

Nyheter från FunkiS

2006:1

Det våras för OVK-arbete med Energi

”ERANTHIS har kommit upp och blommar gul. Då borde man väl tala om ’livets seger’ eller något sådant. Det hör ju till. Men blommans svenska namn är vintergäck, och det namnet är nog hämtat ganska djupt ur erfarenheten om den svenska våren. Ett gäckeri men inget löfte att hålla i.” Ur *Dagboksblad* av Harry Martinson

.....

Ett hjälpmedel vid OVK-upphandling

Hur utvärderas ditt OVK-anbud? Här är ett förslag som vi OVK-are kan sända till våra ansvarskännande byggnadsägare. Många vet att lägsta pris inte alltid är bästa köp. Här är idéer, förslag och ett exempel, som OVK-köparen lätt kan anpassa till sina egna aktuella krav. Bengt Andersson är inte bara en bildskön sekreterare i FunkiS utan även en klarläggande och erfaren redogörare för hur OVK-upphandling kan förbättras.

OVK samordnas med energi

Ventilationskontrollantens yrkesroll utökas. Förslag till åtgärder för energieffektivisering utan försämrat inomhusklimat kommer nu att bli en del av OVK-jobbet. Det bör även finnas goda möjligheter för många OVK-are att kunna bli oberoende energiexperter. Läs mer på sid 6-7!

I detta nummer bl a:

- 2 FunkiS Årsmöte 2006**
Referat från årsmötet i Stockholm 6 april
- 2 Hej allesammans**
Tillbakablick och tankar från ordföranden
- 3 FARO är reviderad**
Ny utgåva FARO 2005:1 är tillgänglig
- 3 FARO-S kommer snart**
Allmänna råd för självdragsventilation
- 3 Ett unikt register i Sverige**
Hjälp FunkiS att bli ännu bättre
- 3 Får jag lov?**
FunkiS remissvar som 15 punkter
- 4 Att handla upp OVK-besiktningar**
Förslag till viktningsmall vid upphandling
- 6 Energideklarationer**
- riksdagsbeslut väntas i juni 2006
- 8 FORUM 2006**
FunkiS Konferens 6-7 april, Birka Paradise
- 14 Informationsdag för OVK-handläggare**
Förslag till innehåll från Karlskrona
- 14 Gävle kommuns blankett**
Blankett för sökande av lokal behörighet
- 14 Ventilationsprotokoll via Internet**
E-legitimation för att förenkla OVK-jobbet
- 15 Radonkurs för riksbehöriga**
Nya radondiplomerade i februari 2006
- 15 UVKK**
Nya kurstillfällen till hösten
- 15 TR-fråga**
Fråga 05002
- 16 OVK på engelska**
Den Svenska modellen är intressant

FunkiS Bulletinen

-för dig som vill veta mer om OVK

Adress: FunkiS, c/o StyroVent Syd Konsult AB,
Allégatan 165, 232 31 ARLÖV
Telefon: 040-412415
Telefax: 040-410151
Epost: funkis@funkis.se
Hemsida: www.funkis.se

Ansvarig utgivare: Gunnar Nihlén
Redaktion: Johnny Rosendahl
Layout: Ulf Rosendahl
Omslagsbild: Vintergäck (Eranthis hyemalis)
Tryck: Holmbergs, Malmö

FunkiS Årsmöte 2006

I Bergrummet på Sjöfartshotellet genomfördes vårt 13:e årsmöte enligt stadgeenlig dagordning.

Jörgen Sundberg, Göteborg, Anders Mellin, Gävle och Gösta Jacobsson, Halmstad invaldes i styrelsen. Kjell Swärdh, Halmstad och Stig Fritzell, Kolmården avtackades för mycket gott arbete. Styrelsen fick uppdraget att tillsätta en ytterligare en styrelsemedlem från Östergötland samt att utreda frågan om reducerad avgift för pensionärer. Inträdes- och årsavgiften för verksamhetsåret 2007 beslöts vara oförändrad.

Cirka 40 medlemmar var närvarande och förenades efter mötes avslutande i Stadsgårdsterminalen med övriga deltagare inför den efterföljande konferensen "FunkiS FORUM"

Gösta Jacobsson

Anders Mellin och
Jörgen Sundberg

Hej allesammans!

Här kommer en liten tillbakablick och lite tankar för innevarande år.

Tiden går tyvärr alldeles för fort. Utredningsremisserna har tagit en stor del av programmet. Ett digert remissarbete har utförts på Energideklarationer, Byggnadsdeklarationer, Bättre Inomhusmiljö och de kommande BBR- och PBL-revideringarna.

Vi kan även konstatera att undantagen från OVK nu upplösts sedan i höstas, och återförts till ordinarie schema. Det ställer stora krav på den kommunala OVK-handläggaren i de berörda kommunerna. Sedan november har förstudiearbete med Boverket inletts, inför en kommande revidering av Boverkets allmänna råd för OVK under arbetsnamn "AR-2006".

Kursmaterialet till våra Radonkurser har uppdaterats. FARO har förbättrats och kan nu hämtas på medlemssidan i en version 2005:1. En självdragsversion, kallad FARO-S, blir klar innan midsommar. Med den frivilliga danska motsvarigheten till ventilations- och energikontroll "Ventordningen" har vi inlett ett samarbete.

Konferensen Forum 2006 genomfördes planenligt den 6-7 april på Birka Paradise mellan Stockholm och Mariehamn. I denna bulletin finns det reportage och bilder. Vi kan också konstatera att OVK:ns ställning för en god inomhusmiljö i samverkan med energieffektivisering nu är fastlagd. Det är min förhoppning att våra medlemmar skall fortbilda sig för de nya yrkesroller som vi är väl lämpade för i detta sammanhang.

Till sist, men inte minst, vill jag att tacka avgående styrelsemedlemmarna, Stig Fritzell och Kjell Swärdh samt den gamla styrelsen för ett gott arbete. Vidare hälsas de nya styrelsemedlemmarna Gösta Jacobsson, Anders Mellin och Jörgen Sundberg välkomna. Föryngringen av styrelsen är därmed påbörjad.

Det känns nu äntligen som om våren är på gång. Här i Roslagen där jag för tillfället befinner mig, håller fåglarna som bäst på att bygga sina bon. Några ventilationsbekymmer verkar de inte ha. Kvitrar gör de i alla fall.

Trevlig Sommar!
Gunnar Nihlén,
Ordförande FunkiS

FARO är reviderad

FunkiS Allmänna Råd för tolkning av brister och fel vid OVK är nu reviderad.

Dessa råd är avsedda att vara stöd för besiktningsmannen vid bedömning av ventilationssystemens status vid funktionskontroll enligt SFS 1991:1273.

Den nya utgåvan heter FARO 2005:1 och kan beställas i färg från kansliet (200:- inkl porto, ex. moms). Alla medlemmar kan även hämta den kostnadsfritt på medlemssidan som pdf.

FARO 2005:1

Revideringen avser främst avsnittet om luftflöden samt en språklig likriktning och samordning mellan de olika avsnitten och med benämningar i FunkiS OVK-protokoll.

FARO-S kommer inom kort

Detta allmänna råd för självdragssystem är en specialutgåva som är ett komplement till av FARO.

Det har främst tillkommit på grund av en stor mängd frågor angående S-ventilation. Det är FunkiS förhoppning att vi härmed hjälper till med klarläggande som är till stöd för besiktningsmännens bedömningar framförallt när det gäller att bibehålla fungerande ventilation i samband med renoveringsarbeten. S-ventilation saboteras lätt av mekaniska ventilationssystem som ger bakdrag, överluftsöppningar som försvinner, fasadrenoveringar där man tar bort uteluftsventiler eller minskar ventilareaorna eller väljer utförande och placeringar som ger kalldrag. Då stängs ventilerna och ventilationen blir undermålig. FARO-S läggs ut på medlemsidan där den kan hämtas kostnadsfritt.

Ett unikt register i Sverige

Hjälp FunkiS att bli ännu bättre!

1200 sökbara OVK-besiktningsmän! Här finns ca 800 riksbehöriga och 400 lokalt behöriga. Motsvarande register finns ingen annan stans. Om Boverkets register någonsin blir förverkligt lika det som finns för de kvalitetsansvariga, så kommer det ändå inte att innehålla uppgifter om lokalt behöriga.

Kolla noga att dina egna uppgifter stämmer! Du ansvarar själv för deras rättning, förutom behörighetsuppgiften, som kansliet rättar när du sänder in en aktuell kopia på ditt certifikat. Ta fram ditt medlemskort och logga in på medlemssidan för koll och rättning!

Får jag lov?

Den 17 februari 2006 lämnade FunkiS sitt remissvar på Slutbetänkande av PBL-kommittén (SOU 2005:77) enligt följande 15 punkter:

Rubricerade har remitterats till Funktionskontrollanterna i Sverige (FunkiS). Arbetet har bedrivits i styrelsen och nedan följer vårt remissyttrande:

1. Vi anser det är bra att samordning mot miljöbalken görs.
2. Vi tycker att det förs ett flertal ”diskussioner” i slutbetänkandet och att det för samma innehåll ”redogörs” på flera olika ställen och därmed är det svårt att förstå vad som skall gälla.
3. Vi tycker att det är djupt olyckligt att inte bättre samordning mot andra lagar hinner göras. Detta innebär fortsatta framtida svårigheter att tolka vad som gäller när olika regelverk lämnar skilda tolkningar av uppkomna problem.
4. Vi stödjer idén att byggnadsnämnderna (BN) kommer in mer i den tidiga byggprocessen och att mer tillsyn utförs under byggtiden mer som innan PBL 1987:10 infördes. Anledningen till detta ställningstagande är att även de stora och välkända entreprenörernas egenkontroll visat sig innehålla stora brister. Kvalitetssäkringsarbetet håller överlag en låg standard vad gäller efterlevnaden ute i alla leden i organisationerna.
5. Vi anser att byggnadsmålan kan vara kvar för mindre byggnadsprojekt.
6. Vi stödjer tanken på att kvalitetsansvariga (KA) skall få en tydligare ställning.
7. Vi anser att kraven på kvalitetsansvariga bättre skall tydliggöras.
8. Vi delar slutbetänkandets synpunkt att egenkontroll kan fortsätta men att en skärpning av kraven behövs.
9. Avsikten att projektering skall kunna styrkas är bra, dock enligt ovan borde BN informeras i ett skede innan projekteringen är avslutad.
10. Vi anser att tanken på ett tidigare byggsamråd än bara strax innan byggstart är bra.
11. Vi stödjer tanken på certifiering av byggherrar.
12. Vi stödjer tanken att KA bör få utökade möjligheter och funktioner för att agera. Se även punkt 6 ovan.
13. Hur skall bedömning av ”enkla fall” göras för att byggherren själv skall kunna bestämma hur kontrollen skall utföras?
14. Hur skall bedömningen ”väsentliga tekniska egenskapskrav” bedömas vid uppförande eller ändring av byggnadsverk?
15. Vi saknar skrivning om att för utfärdande av slutbevis att godkänd OVK är en förutsättning för att ta byggnad i bruk.

Gunnar Nihlén, ordförande FunkiS

Att handla upp OVK-besiktningar

Denna artikel skall uppfattas som ett debattinlägg och ett försök att få igång en diskussion som kan leda fram till ett strukturerat tänkande för OVK-upphandlingar.

På så sätt kanske underlagen och upphandlingarna utformas på ett mera seriöst sätt. Den gör alls inte anspråk på att beskriva det enda sättet att handla upp OVK på! De exempel som presenteras är just bara exempel och har bara delvis upplevts i verkligheten.

Att handla upp OVK är inte lätt. Jag vet, för jag har själv, under en tioårsperiod, handlat upp OVK för Kommun- och Landstingsägda sjukvårdsbyggnader. Man måste då alltid ha för ögonen att man hanterar skattemedel, och att man därför är skyldig att rätta sig efter *Lagen om Offentlig Upphandling (LOU)*.

För andra privata byggnader, kan man nästan göra hur man vill. Man kan ex.vis använda sig av sin svägerska för att få utfört OVK, bara hon har behörighet att utföra sådana kontroller. Man behöver inte göra upp något underlag, man behöver inte ta in anbud i konkurrens, man behöver inte ens ta in anbud, bara alltihop resulterar i ett adekvat protokoll som myndigheten (oftast byggnadsnämnden i kommunen) kan acceptera.

Men för offentliga byggnader gäller det...!

Besiktningssunderlaget

Det måste finnas ett *beräkningsbart* underlag, d v s man måste kunna kvantifiera mängder och omfattning av besiktningssinsatsen.

- En bra grund är en tomtkarta med *aktuella byggnader* inritade, samt en aggregatförteckning som listar alla ventilationsaggregat och fläktar som skall besiktigas i de olika byggnaderna.
- Uppgifter om *byggnadsyta* är ofta också till hjälp för dem som skall lämna pris. Vissa av dem lämnar nämligen ett pris som baserar sig på den byggnadsyta som ingår i uppdraget.
- Omfattningen på *arbetsinsatserna* för varje ventilationsinstallation kan enklast beskrivas genom att nämna (helst bifoga) FunkiS miniminivå som riktmärke för omfattningen.
- Uppgifter om hur, eller efter vilka principer, *utvärderingen* kommer att ske är också viktigt att redovisa.
- Underlaget måste vara så komplett att det går att handla upp efter och det får under själva upphandlingen inte tillfogas (eller tas bort) något utvärderingskriterium som inte samtliga anbudsgivare har känt till.
- AV-OVK (Allmänna avtalsvillkor vid funktionskontroll av ventilationssystem), som är just vad benämningen anger, d v s motsvarigheten till AB (Allmänna Bestämmelser) för "vanliga" entreprenader.

Ovanstående innebär att man för offentliga byggnader i princip inte kan handla upp enbart på *löpande räkning*, däremot efter *löpande räkning med tak*, d v s man har ett maxpris som inte får överskridas. Detta innebär att man arbetar och får betalt löpande efter den tid man arbetar. Dock får inte arbetet avbrytas innan det är färdigt, för att pengarna tagit slut! Resten av tiden får entreprenören helt enkelt inte betalt för.

Man kan även handla upp en *å-prislista* för sådana arbeten. Många offentliga beställare kan dock inte bedöma hur mycket OVK-verksamheten kommer att kosta för ett år, om man inte kan få ett "fast" pris som man kan jämföra med sin årsbudget och väljer därför att begära in ett fast pris, vilket dock sällan uppskattas av FunkiS medlemmar. Nästan alla våra medlemmar förespråkar löpande räkning.

Besiktningssmannen

Att utvärdera anbud som gäller "mjuka tjänster" (inga varor inblandade) är inte lätt. Hur bestämmer man vilken besiktningssman som är bäst (noggrannast)? Måste man i så fall ta den bästa (är det den som skriver flest tvåor)? Är det inte billigare för byggnadsägaren att ta den sämste (som godkänner allt och snabbt)?

För den seriöse byggnadsägaren som har ett långsiktigt ägarperspektiv med nöjda och belåtna hyresgäster som mål, är vissa saker dock självklara:

- Besiktningssmannen skall vara såväl teoretiskt som praktiskt **kunnig** och hans personliga **ansvar** härvidlag är stort.
- Han skall ha verklig **erfarenhet** från alla de områden som han skall kontrollera. Med detta avses att han *t ex* skall kunna mäta luftflöden och temperaturer, han skall kunna dra de rätta slutsatserna från dessa mätningar, han skall kunna byggregelverket med dess historia bakåt till gamla regler, han skall kunna termodynamik för att bl a kunna bedöma luftströmningar i rummet, han skall kunna de olika ventilationsprinciperna (deplacerande, omblandande och hybrider därtill), han skall kunna "ta" hyresgäster på ett seriöst och förtroendegivande sätt, mm. I vissa fall skall han dessutom kunna radon och energi.
- Han skall kunna **presentera besiktningresultatet** på ett sådant sätt att byggnadsägaren kan använda sig av protokollet för bl a åtgärdande av anmärkningarna. Enklast är givetvis om han använder standardiserade protokoll som kan kännas igen av många. FunkiS-protokollet är ett sådant protokoll. Dock måste han även kunna uttrycka sig förståeligt på svenska.
- Han bör ha ett omvitnat **gott omdöme** och behärska sitt område på ett sådant sätt att han inger förtroende och respekt.
- Hans **mätinstrument skall vara rättvisande** (kalibrerade) och lämpade för OVK-besiktningar ute på fältet.

Utvärderingskriterier

Ett underlag som kan användas för att tillfredsställa ovanstående krav och önskemål skulle kunna utformas så här: Man bör dela upp kraven i "*skallkrav*" och "*börkrav*", detta för att underlätta utvärderingen av anbudet.

Exempel på "*skallkrav*" (måste vara uppfyllda):

- Besiktningssmannen skall inneha riksbehörighet för anläggningar typ "K".
- Besiktningssmannen skall i förekommande fall ha dokumenterad radonkunskap
- Besiktningssmannen skall vara medlem i FunkiS.
- Besiktningssmannen skall kunna uppvisa dokumenterad besiktningserfarenhet.
- Besiktningssmannen skall kunna arbeta självständig och får inte kräva assistans eller handräckningshjälp från byggnadsägaren. Dock lämnas erforderlig vägvisning.
- Besiktningssmannen skall på anmodan kunna uppvisa kalibreringssintyg för sina mätinstrument.
- Besiktningsprotokollet skall vara skrivet på FunkiS protokollformulär (inkl. mätbilagor).
- Besiktningssmannen skall kunna uppvisa konsultansvarsförsäkring (innebär krav på ABK).
- Besiktningssmannen skall kunna visa F-skattsedel och visa sig vara fri från skatteskulder.

Om ovanstående krav tydligt ställs i förfrågan och de inte är uppfyllda i anbudet, skall anbudet förkastas. Det är alltså möjligt att endast ställa vissa av ovanstående krav, eller helt andra som man

anser varav viktiga för besiktningsens genomförande. De krav som ställs får dock inte uppfattas som konkurrensbegränsande, d v s man får inte ställa sådana krav som endast ett fåtal besiktningsmän har möjlighet att uppfylla.

Exempel på börkrav (bör vara uppfyllda, men kan graderas och därmed värderas i förhållande till uppdragets typ och storlek):

- Den dokumenterade erfarenheten bör redovisas med hjälp av en referenslista över utförda, relevanta OVK-besiktningar.
- Antalet år som besiktningsmannen innehaft den efterfrågade behörigheten bör kunna styrkas med kopior på behörighetsbevis.
- Namn, behörighet och utbildning på ev. medhjälpare vid besiktningsuppdraget bör redovisas.
- Kursintyg från genomgångna grund- eller fortbildningskurser inom OVK-området bör redovisas.
- Mätvärdena bör även kunna redovisas i form av ett upprättat av flödesschema
- Den tid som besiktningen kan utföras inom. (Detta krav kan även utformas som ett *skallkrav* med ett bestämt slutdatum som måste innehållas. Vanligt är i så fall att krav om vite ställs ifall tidsramen inte innehålls.)
- Kvalitetssäkringsdokumentation redovisas om sådan finns.

Utvärdering eller viktning

Alla de krav som ställts upp i anbudsförfrågan skall värderas ihop med det inkomna anbudet, där naturligtvis också priset ingår som en del. Som tidigare redovisats här i Bulletinen av Etikgruppen, är också min erfarenhet att priset oftast fått spela en alldeles för stor roll vid upphandling av OVK. Detta är olyckligt och kan ha en negativ inverkan på kvaliteten på besiktningsuppdraget. Våldigt få offentliga beställare vågar dock gå utanför en ren prisjämförelse. Varför vet jag inte, lagen medger ett annorlunda beteende.

För att överhuvudtaget kunna viktta sådana ”mjuka” tjänster som erfarenhet och kunskap, måste någon form av poängberäkning utföras. Exempelvis kan man göra en tabell där inbördes läge mellan anbudsgivarna tas fram med hjälp av någon form av betygsskala där respektive anbudets betyg därefter viktas (korrigeras), beroende av betydelsen av resp. komponent.

I nedanstående exempel har beställaren (byggnadens ägare) ansett att besiktningsmannens pris, erfarenhet och antalet utförda besiktningar är lika värdefulla för honom. Därför har han satt procentsatserna för deras inverkan på utvärderingen lika i mallen.

☛ Här är förslag till en mall för en sådan viktning

EXEMPEL: Utvärdering av anbud på OVK inom fastigheten Blåmusslan 4 i Malmund

Anbud nr	Företaget					Besiktningsmannens																Total viktad poäng-summa
	Firmanamn Besiktningsman	Anbudspris				Erfarenhet				Antal besiktningar				Fortbildning				Tid för besiktning				
		Kronor	Poäng	Viktning	Viktad poäng	Antal år	Poäng	Viktning	Viktad poäng	Antal bes.	Poäng	Viktning	Viktad poäng	Antal kurser	Poäng	Viktning	Viktad poäng	Antal mån.	Poäng	Viktning	Viktad poäng	
1	Ventkontrollbolaget Adam A	54 600	3	30%	0,9	3	2	30%	0,6	44	6	30%	1,8	1	2	5%	0,10	10	3	5%	0,15	3,55
2	Totalventilationsfirman Bertil B	38 000	5	30%	1,5	4	3	30%	0,9	12	3	30%	0,9	1	2	5%	0,10	vet ej	1	5%	0,05	3,45
3	Vent-entreprenören Cekar C	46 800	4	30%	1,2	5	4	30%	1,2	28	4	30%	1,2	4	6	5%	0,30	7	6	5%	0,30	4,20
4	Systemkontroll AB David D	78 800	2	30%	0,6	7	5	30%	1,5	4	1	30%	0,3	2	3	5%	0,15	9	4	5%	0,20	2,75
5	Småfirman HB Erik E	27 999	6	30%	1,8	2	1	30%	0,3	12	3	30%	0,9	3	5	5%	0,25	8	5	5%	0,25	3,50
6	Storfirman AB Filip F	82 000	1	30%	0,3	9	6	30%	1,8	38	5	30%	1,5	3	5	5%	0,25	12	2	5%	0,10	3,95

Förklaring:

Anbudspris: Lägsta pris ger 6 poäng; näst lägsta ger 5 poäng, o s v

Besiktningsmannens erfarenhet (antal år med behörighet): Längsta erfarenhet ger 6 poäng, näst längst ger 5 poäng, o s v

Besiktningsmannens antal utförda besiktningar: Flest genomförda ger 6 poäng, näst flest ger 5 poäng, o s v

Besiktningsmannens fortbildning (antal kurser inom OVK): Flest genomförda ger 6 poäng; näst flest ger 5 poäng, o s v

Besiktningsmannens tid till slutförandet av besiktningen: Kortast tid ger 6 poäng, näst kortast ger 5 poäng, o s v

Enligt ovanstående mall har **anbud nr 3** fått högsta poängsumman och skall därför erhålla beställningen.

Detta under förutsättning att uppställda **skallkrav** helt uppfyllts och att i anbudet angetts att ovanstående mall kommer att användas vid utvärdering av **börkraven**.

Välja procentsatser - anbudsvärdering

Man kan dock själv välja andra procentsatser eller välja bort något moment som man tycker saknar betydelse. Det viktiga är att redovisa *alla* förutsättningar i förfrågningsunderlaget.

Man får alltså inte värdera ett anbud högre för att det innehåller erbjudande om studiebesök på fabrik, *framför andra* anbudslämnare, om man inte nämnt att ett sådant studiebesök kommer att värderas vid jämförelsen mellan anbuderna.

Inte heller får man värdera ett anbud högre för att det innehåller en tilläggs offert i form av ett utökat besiktningsförfarande, ex.vis en kompletterande energibesiktning, utan att ha gett övriga anbudsgivare motsvarande chans att lämna pris på motsvarande sätt.

Slutsats

Ovan visade exempel på utvärderingsmetod vid upphandling av OVK, är inte på något sätt en heltäckande redovisning av de regler och former som finns för en sådan upphandling. Det finns på marknaden bättre, i regel databaserade program, att köpa. Dessa är mer sofistikerade, men också mer komplicerade att använda.

Det är min förhoppning att detta inlägg skall sätta i gång en debatt och få våra medlemmar att påverka upphandlarna av OVK till att skriva bättre och beräkningsbara anbudssunderlag.

Det oftast oförtjänt dåliga rykte som vi som besiktningsmän i vissa fall har fått, beror inte sällan på att beställarna skrivit så dåliga underlag att uttolkningen av vad han vill ha har blivit ett rent gissningsspel som ofta den vinner som har det lägsta priset.

Samma ”vinnare” som sedan gör beställaren så besviken på resultatet och som därför förbannas på hela kårens bekostnad.

Bengt Andersson, Medlem 384, Bunkeflostrand

EnergideklARATIONER

- riksdagsbeslut väntas i juni 2006

Proposition 2005/06:145 är överlämnad till riksdagen den 16 mars 2006. 206 sidor fulltext finns att hämta i form av en pdf-Fil på länken: <http://www.sweden.gov.se/content/1/c6/06/07/62/1c4206aa.pdf>

Den presenterar ett samlat nationellt program för energieffektivisering och energismart byggande.

En lag om energideklaration för byggnader föreslås för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/91/EG om byggnaders energiprestanda att träda i kraft 1 oktober, 2006

Här är några valda delar ur propositionen och den nya lagen som vi hoppas skall stimulera till att läsa helheten.

- En sådan deklARATION ska upprättas när en byggnad uppförs.
- För större s.k. specialbyggnader och byggnader som upplåts med nyttjanderätt ska det alltid finnas en deklARATION som inte är äldre än tio år.
- En deklARATION ska vidare upprättas när en byggnad säljs, om det inte redan finns en deklARATION som inte är äldre än tio år.
- Ägaren till en byggnad skall se till att en oberoende expert besiktigar byggnaden och upprättar deklARATIONEN.
- Ägaren ska också se till att ett exemplar av energideklARATIONEN lämnas in till Boverket, som ska ansvara för ett deklARATIONsregister
- Särskilda krav ställs på regelbunden besiktning av större luftkonditioneringssystem.
- Särskilda krav ställs även vid uppförandet av större byggnader, då byggnadens ägare, för byggnadsnämnden, skall redovisa alternativa energiförsörjningssystem för byggnaden och de olika alternativens tekniska, miljömässiga och ekonomiska genomförbarhet.
- Lagen skall träda i kraft den 1 oktober 2006.
- Övergångsbestämmelser föreslås, som innebär att specialbyggnaderna och flerbostadshus ska vara deklarerade senast vid utgången av 2008.
- Övriga byggnader ska börja deklarerars den 1 januari 2009.

Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen dels antar regeringens förslag till

1. lag om energideklARATION för byggnader,
2. lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10), (Avser en tillägg/omformulering i tre punkter av 9 kap, 12 § om när byggnadsarbeten får påbörjas)
3. lag om ändring i lagen (2002:102) om allmännyttiga bostadsföretag, dels godkänner regeringens förslag till nytt mål för energieffektivisering i bebyggelsen (avsnitt 6.2 i prop.).

EnergideklARATIONENS INNEHÅLL ENLIGT § 9-10 I DET NYA LAGFÖRSLAGET

9 § I en energideklARATION skall det anges

1. en uppgift om byggnadens energiprestanda,
2. om obligatorisk funktionskontroll av ventilationssystemet har utförts i byggnaden,
3. om radonmätning har utförts i byggnaden,
4. om byggnadens energiprestanda kan förbättras med beaktande av en god inomhusmiljö och, om så är fallet, rekommendationer om kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra byggnadens energiprestanda, och
5. referensvärden, som gör det möjligt för konsumenter att bedöma byggnadens energiprestanda och att jämföra byggnadens energiprestanda med andra byggnaders.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur en byggnads energiprestanda enligt första stycket 1 skall fastställas, vilka referensvärden som skall användas enligt första stycket 5 och vilka uppgifter som utöver första stycket 1–5 skall lämnas i en deklARATION.

10 § Om det i en byggnad finns ett luftkonditioneringssystem med en effekt som är högre än 12 kilowatt, som huvudsakligen drivs med elektricitet, skall det i en energideklARATION anges

1. uppgifter om systemets energieffektivitet och systemets storlek i förhållande till behovet av kyla i byggnaden, och
2. om en effektivare energianvändning kan uppnås i det befintliga systemet eller genom att systemet ersätts med ett annat system eller en annan metod att kyla byggnaden.

Byggnadens ägare

- skall utse en oberoende expert som gör besiktningen
- skall se till att den energideklARATION/besiktningsprotokoll som senast har upprättats för byggnaden är tillgänglig och väl synlig och dessutom sända in ett exemplar till Boverket
- Den som för egen räkning uppför eller låter uppföra en byggnad med en total användbar golvyta som är större än 1000 kvadratmeter skall innan byggnadsarbetena påbörjas låta utreda alternativa energiförsörjningssystem för byggnaden och redovisa om sådana system är tekniskt, miljömässigt och ekonomiskt genomförbara för byggnaden. Redovisningen skall lämnas till tillsynsmyndigheten.

Boverket

- Boverket skall föra ett register över de energideklARATIONER och besiktningsprotokoll som lämnats till verket.
- Boverket är personuppgiftsansvarigt för behandlingen av personuppgifter i energideklARATIONsregistret.

Tillsyn

Byggnadsnämnden skall utöva tillsyn över byggnadsägaren och får meddela de förelägganden som behövs för att denne skall fullgöra sina skyldigheter. Ett föreläggande får förenas med vite. Överklagande får ske hos allmän förvaltningsdomstol efter prövningstillstånd hos kammarrätten.

För varje objekt bör ett samordnat åtgärds paket tas fram. Vid OVK bör möjliga energieffektiviseringsåtgärder gås igenom.

Den oberoende experten - regeringens förslag

Besiktningen av en byggnad eller ett luftkonditioneringssystem skall utföras av en oberoende expert, som skall upprätta en energideklaration eller ett besiktningsprotokoll. Den oberoende experten skall utses av den som svarar för att sådana deklARATIONER eller protokoll upprättas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav i fråga om sakkunskap och oberoende som skall ställas på sådana experter.

I skälen för regeringsförslaget anges bland annat:

...Enligt EG-direktivet skall de s.k. energicertifikaten upprättas på ett oberoende sätt av kvalificerade eller auktoriserade experter.

...Ett system som bygger på ackrediterade besiktningsorgan med besiktningsmän som är certifierade av ackrediterade certifieringsorgan säkerställer de krav som bör ställas på sakkunskap och oberoende, liksom det system som för närvarande gäller personcertifierade ventilationskontrollanter. Det ger möjlighet att tillvarata kompetensen hos redan befintliga kategorier av besiktningsmän som arbetar med olika former av besiktningar eller kontroller inom områdena energi, inomhusmiljö och andra byggnadsanknutna kontrollsystem och att samordna dessa kompetenser. Det ger även möjlighet till en differentiering, så att de olika krav som olika byggnadskategorier medför tillgodoses.

...Liksom vid den obligatoriska ventilationskontrollen bör den som ansvarar för en energideklaration eller att ett besiktningsprotokoll upprättas, dvs. byggnadens ägare, utse den oberoende expert som skall upprätta en sådan handling. Priset för den tjänst det innebär att utföra en besiktning och att upprätta en deklARATION eller ett besiktningsprotokoll bör förhandlas mellan parterna. Att reglera prissättningen, genom att sätta en övre gräns för den ersättning experten skall ha rätt att ta ut, får ofta en prisstyrande effekt som leder till högre priser, trots att marknaden är konkurren utsatt. En prisreglering kräver även tillsyn över efterlevnaden, vilket fördyrar systemet. Systemet skall emellertid tillgodose ett konsumentintresse. Regeringen avser därför att noga följa prisutvecklingen på marknaden.

...Såsom Energideklarationsutredningen har föreslagit, bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer även få meddela föreskrifter om de krav som skall ställas på de obero-

ende experterna i fråga om utbildning, yrkeserfarenhet samt installations- och byggnadsteknisk kompetens och förmåga att se byggnaden som ett system.

Energieffektivisering och obligatorisk ventilationskontroll (OVK) – regeringens bedömning

Den återkommande obligatoriska besiktningen av ventilations-systemet bör förenas med en genomgång av möjliga energieffektiviseringsåtgärder i ventilationssystemet. Regeringen avser att göra nödvändiga förordningsändringar.

I skälen för regerings bedömning anges bland annat:

Ventilationen har nära koppling till energianvändningen och står för en relativ stor andel av energianvändningen i en fastighet. Ett system för återkommande kontroll av ventilationen i bostäder och lokaler, med undantag för en- och tvåbostadshus, finns genom den obligatoriska ventilationskontrollen (OVK).

- Regeringen anser att det vid den återkommande besiktningen även bör göras en genomgång av möjliga energieffektiviseringsåtgärder av ventilationen som inte medför ett försämrat inomhusklimat.
- Dessa förslag till energieffektiviseringsåtgärder bör antecknas i OVK-protokollen och kan – i den mån de utfärdas före en energibesiktning – utgöra ett värdefullt underlag för de kommande energideklarationerna.
- Kontrollerna bör även samordnas med de krav som införs avseende större luftkonditioneringssystem och som behandlas i avsnitt 14.
- Ventilationskontrollanten är specialiserad inom sitt område och kan därmed lämna detaljerade åtgärdsförslag som kan komplettera de mer övergripande förslagen som kommer att kunna lämnas i samband med utfärdandet av energideklarationer. Det är angeläget att förslagen från OVK-besiktningen bedöms med beaktande av andra möjliga energieffektiviseringsåtgärder i byggnaden, t.ex. tilläggsisolering och fönsterbyte.
- Regeringen avser att vidta nödvändiga förordningsändringar i syfte att ställa krav på en genomgång av möjliga energieffektiviseringsåtgärder i samband med OVK-besiktningen och samordna detta med de föreskrifter som skall gälla större luftkonditioneringssystem.

Valborgsbålet brinner upp på några timmar, men uppvärmningsenergi behövs hela året. 92 TWh går det åt i Sverige (netto).

FORUM 2006

FunkiS Konferens 6-7 April

Forum är latin för torg och används i överförd bemärkelse om varje fysisk och virtuell mötesplats där folk utbyter åsikter och tankar.

Birka Paradise en kväll i april

Konferensen ombord på Birka Paradise samlade 109 deltagare varav 29 st var medföljande damer. Fartygets hytter var en angenäm bekantskap liksom faciliteterna i övrigt ombord. Torsdagskvällen började med en gemensam festmiddag som borgade för en god stämning och en fortsatt trevlig samvaro. Det blev en del tekniksnaack och regelverksdiskussioner. Våra vackra damers närvaro fångade nog dock det största intresset denna solnedgångsafton i den underbara skärgårdsmiljön.

Camilla & Peter Lindell samt Antonio Grandon

Birka Paradise är ett nybyggt kryssningsfartyg med upplevelser som helt saknar konkurrens på Östersjön. Här kan du bada, sola, dansa, koppla av, äta gott och njuta flott. Klimatet ombord är tropiskt - året om.

Eva och Johnny Rosendahl

I restaurang Four Seasons serverades en mycket god 3-rätters middag

Gunnar Nihlén visade orienteringsplanen över de fyra forumen.

Konferensen bestod av två huvuddelar. Ett FORUM på förmiddagen och en konferensdel på eftermiddagen. Efter en gemensam programgenomgång öppnades forum i fyra intilliggande konferenslokaler

Namnen på lokalerna var exotiska men det som skedde därinne var OVK-nära och kraftfulla diskussioner och informationer. I Barbados fanns olika teknikproblem uppdukade på väggarna, i S.t Martin ventilerades produkter, i Miami A regelverkades det och i Miami B fångade man upp de svåra OVK-etiska frågorna.

Wanda Rydholm, Boverket

Wanda Rydholm, Boverket var inbjuden som gäst och fick naturligtvis en hel del frågor. Jan Borglund (v.ordför) var en av konferensvärdarna och såg till att allt flöt på som det skulle.

Jan Borglund var en av konferensvärdarna

Den avgående styrelseledamoten Kjell Swärth hedrades på morgonen med en minnesgåva. En liknande minnesgåva kommer även att sändas till vår avgående kassör Stig Fritzell.

Kjell Swärth (th) avtackades

Konferenslokalerna på Birka Paradise var alla utrustade med den senaste tekniken

En FunkiS-konferens har alltid med sig några ledande och nyskapande företag. Denna gång var det YIT, Swema och Fläktsystem som hedrade oss. Nilan/Netavent skulle också varit med, men förhindrades i sista stund på grund av ett akut sjukdomsfall.

Carl Welinder, SWEMA

FunkiS v.ordför Jan Borglund, som höll i detta Forum, hade delat upp förmiddagstiden så att var och en av utställarna fick 20 minuters egen "plats på scen" inför sittande åhörare. Övrig tid var ordet fritt och det utnyttjades som man brukar i en lokal där det finns prylar, experter och aktuella frågor. Denna Forumdel var mycket välbesökt.

Utställar-Forumet i konferensrummet St.Martin var mycket välbesökt

Ulf Kastengren och Arvo Raukas

Per-Erik Wickström informeras av Ronny Andersson, Björn Hesselgren och Leif Jonsson från Fläktsystem

Tony Molin, Ann-Marie von Salis och Anders Wiklund från Fläkt Woods

Ljudmätning med en HD8701

Erik Kylefalk – FunkiS Etikgrupp - inledde med att definiera etik – i detta fallet ”regeletik” - som regler för en grupp till hjälp för gruppens utveckling och skydd.

Erik Kylefalk

Provokativ fråga om FunkiS etiska regler är till nackdel eller fördel för den vanlige FunkiS-medlemmen diskuterades. Vissa farhågor framfördes för förhöjda kostnader i förhållande till ”oetiska” besiktningsmän – och förhoppningar om att FunkiS kan skilja ut dessa från de ”etiska” – företrädesvis genom mera aktivt arbete med utbildning, erinringar och varningar.

De differenser i kunnande som EG tidigare har noterat föreligger mellan besiktningsmän, både med riks- och lokalbehörighet diskuterades. Vi belyste både ett obligatoriskt och ett frivilligt alternativ. Ett lagom mått av krav på bekostnad av frivillighet bedömdes som något att eftersträva.

Frågan om lokal behörighet och krav på utbildning och nivellering av de lokala besiktningsmännen utmynnade i en rekommendation till Boverket att inom ramen för kommunalt handläggande föreskriva riksläkande krav och kontinuerlig utbildning – både av besiktningsmän och handläggare.

Bengt Andersson, FunkiS styrelse, redovisade ett fiktivt fall av anbudsfrågan där ett antal parametrar valts och viktats av beställaren. Anbudssumman, besiktningsmannens erfarenhet och fortbildning samt antalet genomförda kontroller vägde tungt i det redovisade exemplet.

Rolf Sandell, FunkiS etikgrupp, visade två autentiska förfrågningar.

I den ena framgick att beställaren lade stor vikt vid ett lågt pris, viktning 70 %, medan kriterier som kompetens och samarbetsförmåga viktades med 20 respektive 10 %. Man kunde konstatera att om tre företag X, Y, Z lämnar anbud och därvid Z är billigast men samtidigt ligger sämst till vad gäller kompetens och samarbetsförmåga, då har exempelvis X med näst lägsta pris inte en chans mot Z trots att han är den överlägset bästa både vad gäller kompetens och samarbetsförmåga.

I den andra förfrågan menade beställaren att det var önskvärt med både ISO 9000-certifiering och ISO 14001-certifiering. Här anser beställaren att det skall vara ett stort företag, enmansföretag och mindre företag gör sig icke besvär. I detta sammanhang påpekades att det inte är företaget utan den enskilde besiktningsmannen som har OVK-behörigheten.

Under diskussionerna runt anbudens utformning ansågs att anbudspriset spelar en alltför stor roll vid val av besiktningsman.

Rolf Sandell

Rolf Sandell redogjorde vidare för hur olika anbudslämnare bedömer arbetsinsatsen för att genomföra en OVK. Tre verkliga exempel refererades. Alla anbudsgivare hade tillgång till ett utförligt förfrågningsunderlag. Trots det visade sig kvoten mellan högsta och lägsta pris för respektive exempel bli: 8,2; 14,1; 2,5. För det andra exemplet var lägsta pris 3511 kr och högsta 49500 kr

Timdebiteringarna varierade mellan 375 kr och 610 kr och de genomsnittliga anbudspriserna låg på ca 30000 kr, 21000 kr respektive 197000 kr.

I Etik-Forumet kunde man bl.a diskutera viktningsmallar med Bengt Andersson

I Forum om regelverket, som Johnny Rosendahl ansvarade för, diskuterades OVK-aktörens olika roller och de tolkningsproblem som dagens regelverk innehåller. Harmonisering av föreskrifter och rådtexter bör ses över mellan byggregler – miljöbalksregler – arbetsmiljöregler. Bland annat diskuterades minsta uteluftsflöde och max tillåtet fuktillskott.

Drivmotorn i OVK-systemet borde vara att fastighetsägaren får ett ökat byggnadsvärde och inte att den kommunala handläggarens tillsyn piskar på.

Frågan uppstod också om hur byggnadsägarna skall hitta en besiktningsman. Det finns ju inga "gula sidor" att söka i. Boverkets utlovade register blir aldrig klart, kanske beroende på att det haltar i informationen från certifieringsorganen. Det kommer ju heller aldrig att innehålla uppgifter på alla lokalt behöriga.

Boverkets rätt enligt SFS att undanta vissa byggnadsägare från vanlig OVK har upphört togs upp och man skall återgå till vanlig OVK-handläggning. När skall besiktningen göras av de undantagna? Kerstin Wennerstrand klargjorde att den periodicitet som skall gälla för kommande OVK-tidpunkt är den som följer av när OVK skulle ske enligt den ursprungliga tidplanen.

Kravspecen för OVK-behörighet diskuterades också särskilt med hänsyn till kommande energideklARATIONER – EU-öppenheten och ev. samordning med de ändrade krav på den kvalitetsansvarige som föreslås av PBL-kommittén.

Calle Carlsson påminde om att det saknas krav på vad den kommunal OVK-handläggaren skall kunna. Besiktningsmännen behörighetstestas men OVK-handläggare kan vem som helst bli.

Ventilationseffektivitet/luftutbyteseffektivitet är en föreskrift som sällan eller aldrig kontrolleras. Kontrollmätning av det viktiga uteluftsflödet är svår att genomföra. OVK-intygets roll för ventilationskontrollens genomslagskraft diskuterades. Kanske kan kommande energideklARATION ge ett sammanhållande dokument som redovisar OVK-Energi-Radon och därmed bli det verkliga kvalitetsmärket för en byggnad.

Kjell Skalstad från Stadsbyggnadskontoret i Stockholm gick igenom det nya förslaget till elektroniska OVK-protokoll som man hoppas införa i kommunen. Detta skal även ses som en signal att nu kommer tillsynen att skäras bort på Flemminggatan.

Kjell Skalstad, Stockholm Stad

Forumledare för Teknik var Olle Nevenius som hade ställt samman en mängd problemfrågor som han satt upp som blädderblocksidor längs väggarna i Barbados.

Viktiga och kluriga frågeställningar som dock kom lite i skym undan av utställarnas program och problemet med en dörr som inte gick att öppna upp så mycket som var önskvärt.

Kluriga frågor fanns det gått om...

I detta Forum medverkade även Jan Boldrup för att redogöra för vårt behov av mätteknisk utbildning och nyligen avslutade provning av olika don och deras mätproblematik, k-faktorer mm.

För dig som fastnade i annat Forum eller inte hittade fram kan vi meddela att Olles material förhoppningsvis kommer att dyka upp på hemsidan och att Jans mättekniska frågor sannolikt blir till en utbildning. Det finns belägg för att vi måste förbättra våra mättekniska kunskaper.

"Att fel på rätt sätt" måste vara den viktigaste delen av OVK-arens yrkesroll.

FunkiS teknikspecialister: (f.v) Jan Boldrup, Olle S Nevenius och Tomas Axelsson

Våra medföljande damer träffade vi nytt vid lunchbuffén. Då hade de varit på en guidad rundtur ombord på fartyget, fått besöka kaptenen på kommandebryggan, kollat i lyxhytter och tittat på bad-faciliteterna i paradiset på övre däck.

Klockan 13 körde eftermiddagen konferensprogram igång i Miami som nu hade slagits samman till en stor lokal av delarna A och B.

Kerstin Wennerstrand

Det började med en kort redogörelse från respektive Forumsledare om förmiddagens händelser. Sedan följde utställarnas halvtimme. De gavs nu tillfälle att inför alla deltagarna visa sina viktigaste nyheter. Efter en bensträckare tog departementssekreterare Kerstin Wennerstrand över.

Hon började med att klarlägga hur beslutsgången i Sverige sker. Vi fick klart för oss varje milstolpe på vägen från EG-direktiv 2002 om energi fram till de förordningar som ger direktiv till myndigheternas föreskrifter och råd. I en PM 060308 slås det fast att *En god inomhusluft och luftkvalitet som är anpassad för den verksamhet som skall bedrivas i byggnader är ett grundläggande uttryck för en hållbar bygg- och fastighetssektor.*

Sven-Åke Ahlström och Jan Brunnmyra

Kaffe och kaka - Ja tack

Carl Welinder var en av våra utställare

Kerstin Wennerstrand utvecklade också texten kring följande stolpar:

- Fukt i alla former bidrar till emissioner.
- Byggnadsdeklarationer (energianvändning, ventilation, radon)
- Undersökning av byggnaders tekniska status samt inomhusmiljön
- Boverkets byggregler
- Expertgrupp för byggfel och skador
- Byggsektorn kvalitetsråd, BQR
- Bygga/Bo dialogen med fokus på en hälsosam inomhusmiljö, effektiv energianvändning, effektiv användning av resurser

Efter kaffepausen föredrog Bengt Nyman, som har varit regeringens utredare för energideklarationer, fakta från utredningen. Ett 20-tal Powerpointbilder och ett kraftfullt framträdande gav oss en god inblick i EG-direktivet, energiprestandamått i Sverige och utlandet, besiktning inför en energideklaration, metoder för att bestämma energiprestanda, exempel på hur en energideklaration kan se ut, Hur man gör i 24 andra EU-länder, mm

Bengt Nyman

Dagen avslutades programenligt med att vår ordförande, Gunnar Nihlén avtackade föreläsarna med en liten minnesgåva.

Tack till alla som var med och gjorde detta till en minnesvärd konferensresa!

Informationsdag för OVK- handläggare

Carl-Eric Carlsson är byggnadsinspektör och OVK-handläggare i Karlskrona. Han är också en välkommen deltagare och debattör vid våra FunkiS-träffar.

Tillsammans har vi flera gånger talat om hur vi skulle kunna samla de kommunala OVK-handläggarna och bilda ett nätverk för deras speciella behov.

FunkiS har ju sedan tidigare en kurs, UVKK, som är skraddarskydd för handläggarna, men det behövs mera.

Här kommer några tankar från Carl-Eric angående innehåll i en kurs/informationsdag för OVK-handläggare. Vad tycker du? Lämna gärna förslag och synpunkter på program, lämplig tid och plats samt max.kostnad till oss på FunkiS kansli, 040-412415 eller på funkis@funkis.se.

Vi finns till för att hjälpa er – och är beredda att köra igång!

Förslag till innehåll:

- Gemensamt enhetligt OVK – protokoll?
- Elektronisk överföring av OVK-protokoll från besiktningsman till kommunen?
- Inventering av vilka datasystem som finns för registrering av OVK-protokoll?
- Enhetligt utformade OVK-rapporter till Boverket och Länsstyrelsen?
- Gemensamt bedömningsunderlag för Lokalbehörighet?
- Gemensam giltighetstid för Lokalbehörighet förslag 3 eller 5 år?
- Hur går vi tillväga med återkallning av riks - och lokalbehörighet när någon missköter sitt uppdrag?
- Bildande av geografiska nätverk för OVK-handläggare?

Gävle kommuns blankett

Bengt Gustafsson på Bygg- och miljö vid Gävle kommun bidrar med denna blankett för sökande av lokal OVK-behörighet.

Det är säkert många kommuner som kan använda sig av denna utformning efter en viss uppdatering. (I tidigare nummer av FunkiS-bulletinen har vi visat andra blanketter för lokal behörighet bland annat i Malmö och Karlskrona.) Vi tar gärna in fler förslag!

FUNKTIONSKONTROLL AV VENTILATIONSSYSTEM,
SFS 1991:1273
Ansökan om lokal behörighet att utföra funktionskontroll av
ventilationssystem enligt BFS 1996:56, ÖVR 80

1. Personuppgifter

Namn:	
Personnummer:	
Bostadsadress:	
Postnummer och ort:	
Telefon bost:	
Nuvarande arbetsgivare:	
Referens:	
Adress:	
Postnummer och ort:	
Telefon	
Telefax:	
E-post:	

2. Allmän teknisk kunskap
Avser **högsta** utbildning inom lämpligt fackområde, t.ex. bygg- eller installationsteknisk linje.

☐ Yrkesteknisk linje (montör, installatör)
☐ Tekniskt gymnasium (ingenjör)
☐ Teknisk högskola
☐ Yrkesteknisk utbildning YTH
☐ Annan likvärdig utbildning
(OBS! Intyg krävs)

***3. Erfarenhet från praktiskt arbete**
Markera aktuella områden samt ange antal år.

☐ Mätning Kontroll	_____ år
☐ Produktionsledning	_____ år
☐ Projektering	_____ år
☐ Besiktning	_____ år
☐ Entreprenadkontroll	_____ år
☐ Injustering, flödesmätning	_____ år

(OBS! Intyg krävs)

***4. Annan erfarenhet av praktiskt arbete**
(Ange arbetsgivare, typ av arbete samt bifoga intyg.

***5. Kompletterande utbildning, eller annan yrkesmässig fortbildning**
Om du saknar yrkesmässig erfarenhet av injustering och/eller besiktning, kontroll etc. enligt punkt 3 krävs kompletterande utbildning.
OBS! Intyg krävs.

6. Kunskaper om bygglagstiftningen m.m.

☐ *Jag har utfört kunskapsprov enligt grundläggande krav och bifogar intyg på detta (får ej vara äldre än 1 år från datum för ansökan).

För dig som söker förnyad behörighet.
☐ Jag har arbetat i väsentlig omfattning (minst 500 timmar) den senaste 3-årsperioden.
(Skall vid anmodan kunna redovisas)

☐ Jag har genomfört fortbildande/kompletterande kunskapskontroll enligt (15b §, 14 §). Lokalt krav vid förnyelse av behörighet eller om du tidigare haft riksbehörighet (intyg skall bifogas).

Ansökan avser behörighet

Tidigare lokal behörighet	☐
Tidigare riksbehörighet ¹⁾	☐

1) Tidigare certifikat/ intyg skall bifogas

Försäkran
Jag ansöker om lokal behörighet för funktionskontroll av ventilationssystem och försäkrar att ovanstående uppgifter är korrekta.
Jag är medveten om att behörighetsbeviset är en handling som ställer särskilda krav på min verksamhet och att den är tidsbegränsad till i beviset angiven tid samt att detta kan dras in om lagstadgade regler, förordningar, lokala krav etc. ej efterföljs.

Ort : _____

Datum: _____

Underskrift: _____

Texta tydligt när du fyller i uppgifterna!

***Behöver ej anges vid förnyelse**

ansökan_version0312

Ventilationsprotokoll via Internet

Stockholms Stadsbyggnadskontor arbetar för att förenkla och effektivisera OVK-jobbet.

Man ser möjligheten att presentera en tjänst för insändning av ett elektroniskt OVK-protokoll som är besiktningsmannen signerar med e-legitimation. Uppgiftslämnaren får en kvittens tillbaka på att ärendet registrerats och diarieförts. E-legitimation kan man tex erhålla från Nordea eller Telia. På Stadsbyggnadskontorets hemsida skall man sedan finna "Ventilationsprotokollet-OVK" klart för nerladdning och ifyllande.

Observera att det inte är FunkiS databasprogramvara "OVK-protokollet" som laddas hem.

Radonkurs för riksbehöriga

Nya radondiplomerade

Den 21 februari 2006 genomförde FunkiS en radonutbildning i Stockholm. Föreläsare var Stig Fritsch från FunkiS och Gilbert Jönsson från LTH. Som avslutning på dagen fick deltagarna skriva ett prov. Provet omfattar delar från kurskompendiets olika kapitel som går igenom under kursdagen. Nedan listas de som fick diplom. En komplett förteckning med adress, telefon och behörighetsuppgifter kan hämtas på www.funkis.se. Gå in på sidan om Radon..

Personer som godkänts vid FunkiS radonutbildning februari 2006.

Bo Peterson Ventilationsservice Bo P. AB, Gamleby
Tomas Palmgren ITP, Lidingö
Lars Ellström LEAB VVS-konsult AB, Nacka
Anders Lindgren LR-Konsult & Installation, Linköping
Mikael Olofsson Ventkontroll AB, Lingham
Robert Nirmark NIRMARKE:s VVS Planering, Huddinge
Stefan Svanström Mälardalens Kyl o Ventilation, Västerås

Nya kurser till hösten

Till hösten planeras nya kurstillfällen. Kursen är en heldagarskurs och vänder sig till dig som är OVK-besiktningsman och har riksbehörighet K enligt BFS 1996:56 ÖVR 80. För att reducera kurs tiden får deltagarna genomföra egna förstudier. En pärm med litteratur med läsanvisningar översänds ca en vecka innan kursen. Pärmen skall medtagas till kursen. Innehållet i pärmen är avsett att fungera som faktabank som man vid behov kan rådfråga.

- Stockholm 10 oktober, kl 09-18, plats meddelas senare.
- Göteborg 31 oktober, kl 09-18, plats meddelas senare.

UVKK, Utbildning VentilationsKontroll för kommunala OVK-handläggare

Nu har FunkiS daterat upp den populära utbildningen, som speciellt är anpassad till den kommunala OVK-handläggarens behov. Kompendiet är kärnan i denna specialkurs "UVKK", gjord för dig som jobbar med OVK-tillsynen. Alla viktiga dokumentfiler bifogas på datamedia som du lätt kan anpassa till ditt egen layout. Du har stor hjälp av kompendiet på hemmaplan vid ditt OVK-arbete.

UTBILDNING
VENTILATIONS
KONTROLL

Utbildningstillfälle hösten 2006:

- Malmö, torsdagen den 28 september, kl 9-16
- Malmö, torsdagen den 2 oktober, kl 9-16
- Malmö, torsdagen den 7 december, kl 9-16

Plats: Stadsbyggnadskontoret, Stadshuset,
August Palms plats 1, Malmö.

TR-frågor

Hela tiden inkommer det nya frågor till FunkiS. Frågorna av teknisk art gällande OVK, från dig som medlem, besvaras av jourhavande TR direkt på telefon eller via email, och frågor och svar av intresse för övriga medlemmar behandlas av TR och publiceras i Bulletinen.

Kontakta gärna TRs verkställande utskott (VU):

Stig Fritsch tel 040-457163, mobil 0708-452325,
email fritsch.vent@swipnet.se

Claes Östman tel 0470-750770, mobil 0703-750760,
email info@vvs-assistans.com

Fråga 05002

- OVK-besiktning utförd 2005.
- Hyresfastighet med lägenheter, byggår 1971.
- Ventilationssystem klenrör, 80 mm till varje don.
- Ombyggt till spiskåpor 1997 och samtidigt byte till nya takfläktar, dock inte tryckstyrda.
- Ingen byggnadsmälan eller bygglov inlämnat vid ombyggnadstillfället.
- Injusteringsprotokoll från ombyggnation har projflöden 15 l/s i bad och 10-30 l/s i kök.
- Badflöden och grundflöden uppnås men inte forceringsflöde, många lägenheters forceringsflöde ligger på ca 15 l/s.
- OVK:n från i år ger samma resultat som injusteringen dvs 15 l/s i forcering i många kök.
- Det finns ingen möjlighet till ytterligare uppvarvning av fläktar, statiskt tryck i samlingskanal ligger på ca 200 Pa.
- Friskluftstillförsel genom de vid ombyggnad installerade uteluftventilerna är god, forceringen ökar inte nämnvärt vid öppet fönster.

Vad blir bedömningen med avseende på det låga forceringsflödet, och till vilken byggregel hänvisas?

Svar

BBR94 gäller som i sin rådstext anger 10 l/s i grundflöde och 75 % osuppfångningsförmåga, det brukar resultera i ett flöde på 28-30 l/s.

TR anser att ett underkännande är det rätta då 15 l/s är alldeles för lågt.

Skriv och annonsera i bulletinen?

FunkiS tar tacksamt emot artiklar.

Alla FunkiS-medlemmar är välkomna med att skriva artiklar till FunkiS-bulletinen. Dock ej som reklam. Skriv texten i Word på enklaste sätt. Skicka gärna med en bild eller skiss om det finns.

Det går även bra att annonsera i bulletinen. Välj mellan kvart, halv eller helsida. Har du medskick kan vi även bifoga detta. Prisinformation mm, finns på vår hemsida - www.funkis.se

OVK på engelska!

Vårt svenska system för ventilationskontroll uppmärksammas mer och mer ute i Europa. Här är inledningen på en information om vår OVK som Boverkets Wanda Rydholm har sammanställt. Fullversionen länkar vi till från vår hemsida.

THE SWEDISH CODE OF STATUTES SFS 1991:1273, COMPULSORY VENTILATION CHECKS

W. Rydholm

*Boverket, National Board of Housing Building and Planning,
Box 534, SE-371 23 Karlskrona, Sweden*

ABSTRACT

In recent years, poor indoor climate has caused health problems for building occupants. Sometimes these problems have been so serious that these buildings have, quite rightly, been labelled "sick buildings".

Today, there is good evidence in some areas as to why such problems arise. Unhealthy substances given off by various building materials, the existence of mould and general air pollution are the main causes. Another important factor is the high level of humidity in buildings and indoor air.

In general, the most important way to remedy the problem is to improve ventilation. Unfortunately, many studies have shown that poor upkeep and maintenance have led to a decline in the performance of existing ventilation systems. If, in the future, we do not look after our ventilation systems properly and adapt operation and maintenance to current user habits, then even more buildings will become problem buildings. More people will suffer health problems unnecessarily.

Briefly this is why the Swedish Parliament and Government decided, in complete political unanimity, to introduce regulations on compulsory inspection of ventilation systems. This is also why the National Board of Housing, Building and Planning has issued general guidelines for performance checks on ventilation systems.

KEYWORDS

Ventilation system, performance check, indoor climate, check inspection, OVK.

WHY CHECK VENTILATION?

Funkis
Funktionskontrollanterna i Sverige

Funktionskontrollanterna i Sverige
c/o StyroVent Syd Konsult AB
Allégatan 165, 232 31 ARLÖV
Tel 040-412415, Fax 040-410151
Email funkis@funkis.se
Hemsida www.funkis.se

Funkis Styrelse 2006/2007

Gunnar Nihlén, ordf. Tel 08-7929168, Fax 08-7920245
Jan Borglund, v.ordf. Tel 08-375660, Fax 08-375660
Bengt Andersson, sekr. Tel 040-159914
Jan Boldrup, kass. Tel 08-7543156, Fax 08-7543175
Erik Kylefalk, led. Tel 0480-475422, 0480-475422
Bengt Bydén, led. Tel 060-672703, 060-127410
Gösta Jacobsson, led. Tel 035-158520, 035-158520
Anders Mellin, led. Tel 026-106878
Jörgen Sundberg, led. Tel 031-7431338, 031-7431416

Tala om när du flyttar!

Vid adressändring använd postens adressändringskort (bl.2050.05). Fyll i både din nya och din gamla adress. Sänd kortet till Funkis kansli.

Du som är medlem ändrar själv din adress på www.funkis.se, logga in på medlemssidan och följ anvisningarna.

Funkis Bulletinen nr 2006:1